

4
6/4
ŠI-EP

MEDICINSKI ARHIV

ORGAN DRUŠTVA LJEKARA BOSNE I HERCEGOVINE

D-r LUKA ŠIMOVIĆ

EPIDEMIJA SALMONELLA BREDENEV (GREDICE-BRČKO)

GOD. XIII — Br. 5

SEPTEMBAR—OKTOBAR 1959

UREDNIŠTVO I ADMINISTRACIJA: SARAJEVO, MARŠALA TITA BROJ 7.

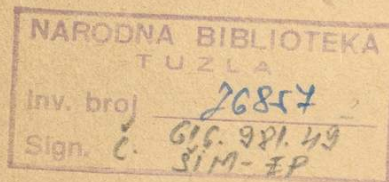

J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

614
ČITANICA

Inv. br.

7934

D-r Luka Simović

EPIDEMIJA SALMONELLA BREDENEV (GREDICE — BRČKO)

Centralni higijenski zavod u Sarajevu

(Direktor: d-r Ante Jamnicki)

Ova salmoneloza bila je kod nas u NRBiH posve nepoznata. Mi smo ju pronašli posve slučajno. Ne znajući o kojoj se bolesti radi a upozoreni od ljekara da bi se eventualno moglo raditi i o nekoj leptospirozi mi smo posumnjali i uzeli smo mnogo svestranije potrebni materijal na laboratorijski pregled. Prvi je kod nas pisao Fališevac (1) o S. Bredenev.

S. Bredenev tipizirana je od Kaufmana (2) prvi put 1937 godine. Spada u trovače životnim namirnicama. Dolazi kod svinja i pilića. Sojevi od Kaufmana tipizirani bili su od Hohn-a i Herrmann-a (3).

Epidemija u Gredicama izbila je u junu 1957. Od nepoznate bolesti oboljelo je 15 osoba. Anketom nije se dalo utvrditi koji bi artikal hrane mogao biti povod za oboljenje. Epidemija je izbila eksplozivno i po tome mora se misliti ili na zajedničku hranu ili na neko piće. Međutim, nije to bio nijedan od tih slučajeva. Kod svih se je bolest pojavila u noći. Evo redoslijeda oboljenja: 15. VI.-8, 16. VI.-5, 17. VI.-2 slučaja. Znaci su bili vrlo burni, sa trajanjem od 1—3 dana, povraćanje, stuživanje, glavobolja, vrtoglavica uz pret-hodnu groznicu. proljevi bez krvi i bez sluzi, sa temperaturama do 38°C. Stolica je bilo 6—8 ali samo prvi dan. Grčevi i prerezivanje u trbuhu trajali su najduže. Rekonvalescencija je bila brza i nije ostalo nikakova traga iza bolesti.

Da bi se moglo utvrditi o čemu se radi, a mi smo sumnjali temeljito da se radi o nekom trovaču hranom, uzeli smo vrlo obuhvatno materijal na bakteriološki pregled. Materijal se sastojao od: 10 krvi ljudskih, 4 krvi od gusaka, 3 krvi od krmadi, 8 krvi od kokošiju, 2 krvi od konja, po 1 krv od psa i od mačke; 15 faeces od ljudi, 6 od gusaka, 8 od kokošiju, 5 od krmadi, 2 od konja, po 1 od psa i od mačke, 1 od krave; 15 urina od ljudi, 1 od krave, po 1 od psa i od mačke, 2 od konja, 5 od krmadi, 3 (tri) bunarske vode. Materijal od

ljudi uzet je samo od oboljelih; od svih prisutnih i postojećih životinja također je uzet — drugih domaćih životinja nema više. Divlje životinje ni ptice nisu jeli.

Krv je pregledana na Vidal, Weil-Felix, Wright, leptospiroze; Vidal se radi: S. ty-H i ty-O, također i S. Paraty B-O i B-H, malo i, S. Paraty A-H, S. Paraty C-H. Ništa nije aglutiniralo. Test na leptospire bio je negativan već na 1:30. Ostale aglutinacije negativne. Svi ostali nalazi bili su negativni izuzevši od 6 osoba kod kojih smo izolirali Salmonelu iz grupe B. Ova Salmonela izolirana je iz stolica. Na predmetnici aglutinirala je grupni S. B-O sa oznakom I, IV, XII; 1v, 1, 7; aglutinirala je i samo IV; ostalih iz ove grupe nije bilo. Svi aglutinirajući serumi su od CHZ — Zagreb.

Mi smo ju absorbovali; stvarno je dala ova Salmonela I i IV, i došla je u 2 faze — specifičnoj i nespecifičnoj. Njena antigena struktura je I, IV, XII, XXVII: 1, v: 1,7.

Ako se osvrnemo ponovno na ispitivanje odakle je došlo do oboljenja — povod — ističemo da je sumnja padala na guščiće ali mi nismo ni od guščića ništa mogli izolirati, što je već spomenuto. Napokon postoji i kontrolna grupa — 2 lica su oboljela a da nisu imala nikakove veze sa guskama.

Biohemijska reakcija kod izoliranih salmonela bila je: Arabinoza dulcit, rhamnoza, ksiloza, trehaloza, glucerin, Tartrat d-, Manit, maltoza, citrat, mucat, H₂S sve ovo je pozitivno (+); Inosit, gelatina, tartrat 1, tartrat i, laktoza, saharoza, indol, urea, sve negativno; metilcrveno + a Voges-Proskauer negativ (—). Pokus na miševima: negativan. Bedem (Schleim-wall) negativan. Još smo koristili Amon-Hottinger-ov red; ovi sojevi bili su amon +, što bi odgovaralo punom tipu (5).

Pri razmatranju ove epidemije mi nismo uspjeli da odgonetnemo da li se radi o infekciji ili se radi o toksikoinfekciji. Nije nam pošlo za rukom da pronađemo zajedničko vrelo — odnosno sredstvo pomoću koga je došlo do epidemije. Izolirane klice su potpuno identične. Kontrolno lice nije bilo u mjestu više dana a kad je došlo kući i ono je oboljelo nakon ca 18^h iako nema ništa zajedničkog sa ostalim oboljelim osim blizine kuća; ni voda nije zajednička. Ostali nisu od svojih kuća nikuda išli posljednjih 8 dana. Upoređujući oboljenje po porodicama vidi se da ni iz jedne kuće nisu oboljeli svi ukućani, dapače nigdje nije oboljela ni polovina članova porodice, a u 3 kuće po 1 lice. Autori se slažu u tome da se redovno ne pronađe vrelo zaraze (2) kao i to da je ova salmoneloza dosta rijetka (5). Nije bilo razlike u oboljenju muških i ženskih i odraslih i djece.

Zaključak

U selu Gredice-Brčko izbila je epidemija S. Bredenev, od koje je oboljelo 15 osoba. Od oboljelih izolirane su iz stolice kod 6 lica Gram negativne klice, koje su serološki i biohemijski u svemu odgovarali S. Bredenev.

ZUSAMMENFASSUNG

Im Dorfe Gredice-Brčko ist eine Epidemie S. Bredenev ausgebrochen, mit 15 Erkrankungen. Von 6 erkrankten Personen sind aus dem Stuhl gramnegative Keime isoliert worden, die dem Typus S. Bredenev serologisch und biochemisch vollkommen entsprachen.

LITERATURA

1. Fališevac J. — Radovi Medicinskog fakulteta u Zagrebu, 1955.
2. Kauffmann F. — Zeitschrift für Hygiene... Band 119, pag. 356.
3. Bergey R. S. — Manual of determinative Bacteriology, 1948.
4. Kauffmann F. — Enterobacteriaceae, Copenhagen, 1954.
5. Hohn J. und Herman W. — Zentralblatt für Bakteriologie... Band 145, pag. 209.

Izdavač:

Društvo ljekara Bosne i Hercegovine

Odgovorni urednik

Prof. d-r Blagoje Kovačević

STAMPA: SARAJEVSKI GRAFIČKI ZAVOD, SARAJEVO

(za štampariju P. Grinfelder)

J. U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA